

*mgr Monika Pitera*¹

Instytut Socjologii (doktorantka)
Uniwersytet Rzeszowski

Źródła finansowania organizacji pozarządowych w Polsce – na przykładzie województwa podkarpackiego

WPROWADZENIE

Według ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. [Ustawa o działalności..., art. 3] organizacjami pozarządowymi są podmioty niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, nie działające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia. Terminem używanym zamiennie dla określenia podmiotów pozarządowych są organizacje trzeciego sektora lub organizacje non profit. W koncepcji podziału systemu gospodarczego według P. Druckera trzeci sektor funkcjonuje na równi z publicznym sektorem rządowym i prywatnym sektorem przedsiębiorstw. Celem tego sektora jest wypełnianie funkcji socjalnych i obywatelskich [Halamska, 2008, s. 15].

Powstanie organizacji pozarządowych ma swoje korzenie w pierwotnym dążeniu człowieka do zrzeszania się, tworzenia więzi społecznych z innymi, poczucia przynależności do pewnej grupy oraz możliwości organizowania w tej grupie indywidualnych celów. Działania społeczne mogą przejawiać się w strukturach stowarzyszeniowych i wspólnotowych wykorzystując zarówno możliwości i potencjał zbiorowości spontanicznych, jak i zorganizowanych grup celowych. Istnienie organizmów społecznych, jak organizacje pozarządowe zapewnia ewolucyjny rozwój oparty na łączeniu naturalnych procesów rozwojowych z potrzebami społecznymi, możliwościami samoorganizacji i współuczestniczenia, zapewniając harmonijny rozwój społeczny [Naumiuk, 2007, s. 15].

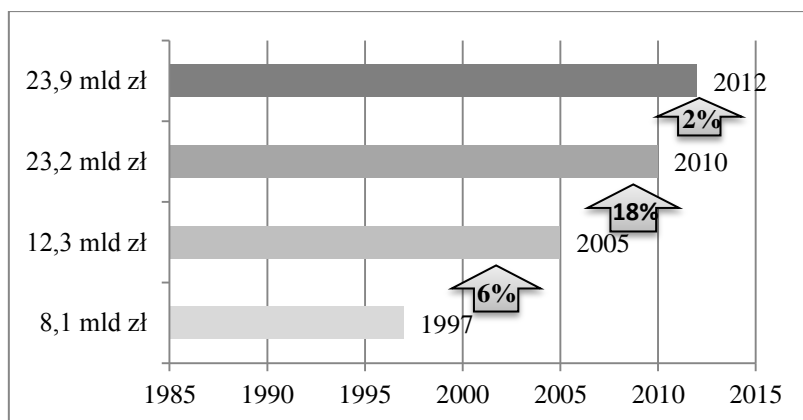
James Douglas zwracał uwagę na rolę sektora pozarządowego w funkcjonowaniu współczesnych demokracji umożliwiającego obywatelom spontaniczne zaspokojenie ich różnorodnych potrzeb i interesów [Naumiuk, 2007, s. 174].

¹ Adres korespondencyjny e-mail: monika.bujak@o2.pl

W celu zaspokojenia potrzeb społecznych organizacje non profit potrzebują zaplecza finansowego, które może pochodzić z różnych źródeł. Aby móc stabilnie funkcjonować organizacje powinny dywersyfikować swoje środki utrzymania. Celem artykułu jest diagnoza sytuacji finansowej trzeciego sektora oraz przedstawienie podstawowych zagadnień związanych z katalogiem źródeł finansowania działalności organizacji pozarządowych m.in. dofinansowania ze środków unijnych. To właśnie bariery finansowe są często przeszkodą w rozwoju fundacji, stowarzyszeń lub prowadzą do zakończenia ich działalności.

PODMIOTY NON PROFIT A ICH FINANSOWANIE

Zmiany w kondycji finansowej trzeciego sektora można zaobserwować analizując tempo wzrostu ogólnej kwoty przychodów sektora. W 1997 roku wyniosła ona 8,1 mld zł, a do roku 2005 wrosła o 6% do sumy 12,3 mld zł. Kolejne pięć lat do roku 2010 to czas szybkiego rozwoju potencjału finansowego sektora, ponieważ średnioroczny przyrost przychodów wyniósł 18% (23,2 mld zł). W roku 2012 suma przychodów sektora non profit wyniosła 24 mld zł, czyli o 2% więcej niż dwa lata wcześniej. Dzięki większej dostępności środków publicznych dla trzeciego sektora, związanej z wdrożeniem ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, w latach 2005–2010 suma przychodów wzrastała co roku o ok. 4,6 mld zł. Przychód trzeciego sektora w latach 1997–2012 wzrósł 3-krotnie. Wzrost potencjału finansowego łącznego budżetu organizacji był też widoczny w odniesieniu do całej gospodarki narodowej: w latach 1997–2012 udział kosztów sektora non profit w PKB wzrósł z 1,2% do 1,4% [*Wstępne wyniki...*, GUS, 2014, s. 1–2].

Rys. 1. Przychody organizacji trzeciego sektora w latach 1997–2012

Źródło: [*Wstępne wyniki...*, GUS, 2014, s. 1].

Przychody i koszty są podstawowymi elementami decydującymi o możliwościach działania podmiotów w gospodarce rynkowej. Organizacje non profit nie działają dla osiągnięcia zysku, lecz w warunkach obecnej koniunktury gospodarczej stają przed wyzwaniem pozyskania środków na realizację własnej misji. Wzrasta również popyt na ich usługi. To sektor pozarządowy realizuje część zadań zleconych przez podmioty administracji publicznej. Stanowi on uzupełnienie ich działań, by niwelować lub ograniczać negatywne skutki gospodarki rynkowej, np. bezrobocie [Zietlow, 2010, s. 238].

Do źródeł finansowania stowarzyszeń i fundacji należą [*Kondycja 2012: pogorszyła się finansowa sytuacja organizacji*, (http)]:

- 1) składki członkowskie,
- 2) dotacje ze środków publicznych i prywatnych,
- 3) darowizny (pieniężne i dary rzeczowe),
- 4) sponsoring,
- 5) odpisy 1% podatku dochodowego od osób fizycznych,
- 6) zbiórki publiczne, kampanie, akcje charytatywne,
- 7) dochody z majątku organizacji, inwestycje kapitałowe, kapitał żelazny,
- 8) nawiązki sądowe,
- 9) działalność odpłatna pożytku publicznego,
- 10) dochody z działalności gospodarczej,
- 11) spadki, zapisy,
- 12) inne źródła: kredyty, pożyczki.

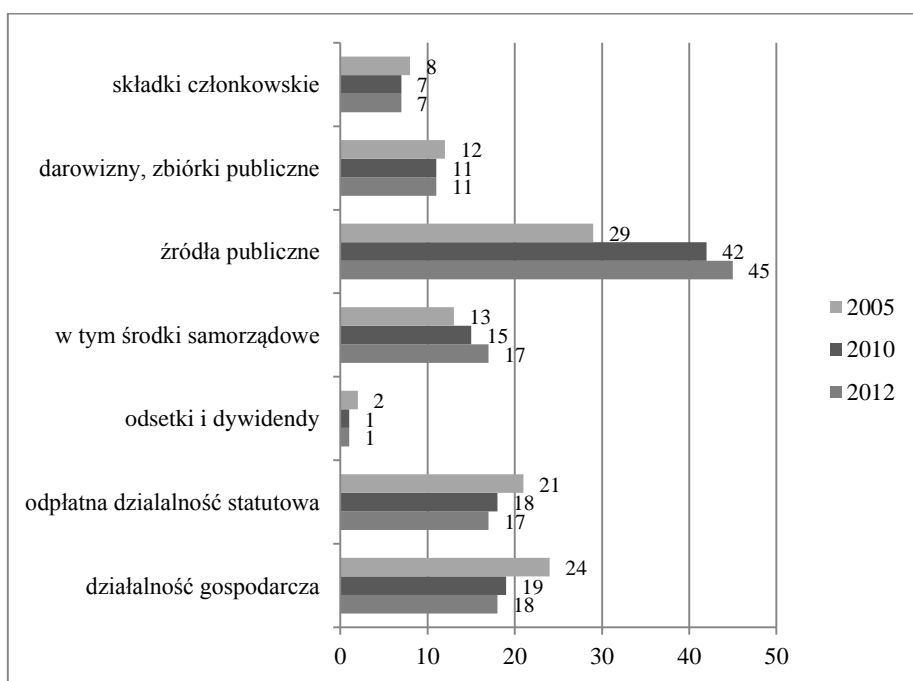
Z wyżej wymienionych źródeł organizacje korzystają w różnym stopniu. Wśród najczęstszych źródeł umożliwiających uzyskanie dochodu, z których korzystają podmioty trzeciego sektora są składki członkowskie [*Trzeci sektor w Polsce...*, GUS, 2014a, s. 221–222]. Literatura przedmiotu nie podaje definicji składki członkowskiej. Według *Słownika języka polskiego* składka to „składanie pieniędzy przez wiele osób na jakiś cel” oraz „kwota pieniężna dana przez jedną osobę do wspólnej kasy, na wspólny cel, wkład jednej osoby we wspólny funduszu” [Szymczak (red.), 1981, s. 230]. Dlatego za składkę członkowską należy uznać kwotę pieniężną wpłacaną regularnie w wysokości określonej przez władze organizacji [Załuska, Boczoń, 1996, s. 128]. Warto podkreślić, że składki członkowskie nie przekładają się na przychód danej organizacji non profit. Pomimo że są podstawowym źródłem finansowania umożliwia jedynie pokrycie kosztów związanych z bieżącą działalnością.

Dotacja jest najmniej wymagającą formą dofinansowania działalności organizacji trzeciego sektora. Sposób jej wykorzystywania powinien być związany z pokryciem bieżącej działalności w przypadku zaistnienia nieprzewidzianych wcześniej okoliczności, np. zaległy czynsz czy rachunek. Ta forma wsparcia charakterystyczna jest dla organizacji nowo powstałych, które nie mogą proponować działań w formie projektowej. Dotacje stanowią uzupełnienie budżetu organizacji. Z drugiej strony stanowią one łatwe źródło finansowe nieobligujące

do wysiłku obdarowanego. Forma ta powinna zostać utrzymana w celu podtrzymania działalności organizacji mającej charakter ratowniczy, lecz należy ją wykorzystywać w ograniczonym zakresie [Zaluska, Boczoń, 1996, s. 132].

Dotację może otrzymać organizacja realizując zadania publiczne administracji publicznej. Zasady ubiegania się o taką formę finansowania reguluje ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Ustawodawca w art. 11 stwierdza, że administracja publiczna – samorządowa (gmina, powiat, województwo) czy centralna (np. ministerstwa) może przekazywać środki finansowe na realizację zadań publicznych [Dadel, Gałązka, 2014, s. 11].

Struktura przychodów organizacji w 2012 r. znacznie różniła się od tej, którą stwierdzono 7 lat wcześniej. Pomiędzy 2005 r. a 2012 r. wyraźnie zmniejszył się udział środków działalności statutowej (z 21% do 17%). Jednocześnie zwiększył się udział przychodów pochodzących ze źródeł publicznych (z 29% do 45%). Wzrost udziału dotyczył przede wszystkim środków publicznych pochodzących z zagranicy (z 5% do 12%), z budżetów samorządów terytorialnych (z 13% do 17%), a w mniejszym stopniu także z odpisu 1% od podatku (z 0,4% do 2%) oraz z przychodów pozyskanych w ramach ustawy o zamówieniach publicznych (z mniej niż 2% do 4%) [Trzeci sektor w Polsce..., 2014a, s. 221–222].

Rys. 2. Struktura przychodów trzeciego sektora w latach 2005, 2010 i 2012

Źródło: [Trzeci sektor w Polsce..., 2014a, s. 220].

Analizując dynamikę zmian prezentowanych na rys. 2 między 2005 r. a 2010 r. odsetek jednostek mających przychody w ramach działalności gospodarczej spadł o 5 pkt proc., a między 2010 r. a 2012 r. nastąpiło ich kolejne obniżenie – odpowiednio o 1 pkt proc. i 1 pkt proc. W omawianym okresie dość stabilny był natomiast udział środków pochodzących od osób prywatnych – o 1 pkt proc. obniżył się udział darowizn i zbiórek publicznych, jak i składek członkowskich. [*Trzeci sektor w Polsce...*, 2014a, s. 221–222].

Dane udostępnione przez Urząd Statystyczny w Krakowie dotyczące źródeł finansowania organizacji pozarządowych pokazują, że w województwie podkarpackim najwięcej przychodów pozyskuje organizacja ze źródeł o charakterze nierynkowym – środki publiczne i niepubliczne. Województwo podkarpackie na tle wartości przychodów organizacji Polski znajduje się na podobnej pozycji.

Tabela 1. Struktura przychodów III sektora w województwie podkarpackim

Udział danego źródła przychodów w sumie wszystkich przychodów	Polska	Podkarpackie
	w mln	
PRZYCHODY CAŁKOWITE	24 000,5	782,9
	%	
Przychody o charakterze rynkowym:	40,1	36,0
– działalność gospodarcza;	17,7	17,9
– działalność statutowa odpłatna;	17,5	14,4
– zamówienia publiczne;	3,6	3,3
– odsetki dywidendy.	1,4	0,4
Przychody o charakterze nierynkowym:	51,9	58,6
ze źródeł publicznych:	41,1	50,6
– administracja samorządowa;	17,1	25,3
– administracja rządowa;	9,8	11,4
– zagranica;	11,9	12,7
– 1% podatku i nawiązki sądowe.	2,3	1,3
ze źródeł niepublicznych:	10,8	8,0
– darowizny i inne przekazane środki;	9,7	7,3
– zbiórki publiczne.	1,0	0,7
Składki członkowskie	6,6	4,9
Inne	1,5	0,4

Źródło: dane udostępnione przez Urząd Statystyczny w Krakowie.

Przychody o charakterze rynkowym stanowią 36% przychodów województwa, a największym z jego zakresów jest działalność gospodarcza (17,9%). Źródło to charakterystyczne jest także dla Polski (17,7%). Przychody ze środków publicznych w największym stopniu generowane są w województwie przez budżety administracji samorządowej (50,6%), podobnie jak w całym kraju (41,1%). Źródła niepubliczne pochodzące z darowizn i innych przekazanych środków na cele organizacji pozarządowych stanowią 7,3% przychodów tych środków w województwie, a w kraju osiągają poziom 9,7%.

W 2011 roku organizacja miała ok. 18 tys. zł przychodu. Było to o 2 tysiące mniej niż w roku 2009. Najwięcej jest organizacji najbiedniejszych, o przychodach nieprzekraczających tysiąc złotych (20% w porównaniu do 17% w 2009 roku) [*Kondycja 2012: pogorszyła się finansowa sytuacja organizacji...*, (http)].

W 2006 roku 10% najzasobniejszych organizacji dysponowało rocznie przynajmniej 500 tys. zł. Przynależność do klubu 5% najbogatszych wymagała budżetu na poziomie minimum 1,35 mln zł. Obecnie pierwszy z tych progów wynosi 320 tys. zł, drugi – ok. 800 tys. zł. Więcej niż 1 mln zł przychodu w 2011 roku zadeklarowało niespełna 4% organizacji pozarządowych [Przewłocka, Adamiak, Herbst, 2013, s. 94].

Poziom osiągniętych przychodów różnicuje sektor pozarządowy. Potwierdza to Raport o kondycji finansowej III sektora, w którym czytamy, że 10% najzamożniejszych stowarzyszeń i fundacji kumulowało w 2011 roku ponad 80% wszystkich przychodów sektora. Natomiast przychody 60% najmniej zasobnych organizacji składały się na zaledwie 2% całości przychodów wszystkich organizacji [*Kondycja 2012: pogorszyła się finansowa sytuacja organizacji...*, (http)].

FUNDUSZE UNIJNE W DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH WOJEWÓDZTWA PODKARPACKIEGO

W perspektywie finansowania na lata 2007–2013 kraje Unii Europejskiej stworzyły możliwość wykorzystania programów i funduszy dla organizacji pozarządowych. Podmiotom non profit fundusze unijne mogły usprawnić ich funkcjonowanie na rynku [Przewłocka, Adamiak, Zajac, 2012, s. 57]. Organizacja pozarządowa może wnioskować o środki unijne w ramach ogłoszonego konkursu na realizację konkretnego projektu lub zamówienia publicznego zapraszającego do składania ofert [Gumkowska, Herbst, 2007, s. 25]. Aplikując o środki unijne organizacja uczestniczy w roli projektodawcy, partnera/podwykonawcy lub jako odbiorca ostateczny. Województwo podkarpackie charakteryzowało się uczestnictwem w projektach jako odbiorca ostateczny (2,4%) lub projektodawca (2,2%).

Tabela 2. Uczestnictwo organizacji w projektach EFS

Uczestnictwo organizacji w projektach EFS	Polska	Polska %	Podkarpackie %
	liczba jednostek w tys.		
OGÓLEM ORGANIZACJE	83,5	100	100,0
Uczestniczące w projektach EFS:	4,7	5,6	5,6
– jako projektodawca;	1,5	1,8	2,2
– jako partner lub podwykonawca;	1,8	2,2	1,7
– jako odbiorca ostateczny.	2,0	2,4	2,4
Pozostałe organizacje	73,5	88	88,1

Źródło: dane udostępnione przez Urząd Statystyczny w Krakowie.

Wykorzystanie funduszy europejskich w kontekście międzyregionalnych różnicowań prezentuje tabela 3. Mazowsze było na czele województw, do końca 2014 roku podpisało najwięcej umów na realizację projektów o łącznej wartości ponad 1,2 mld zł. Powodem takiego stanu jest zdecydowanie większa liczba organizacji pozarządowych na terenie województwa mazowieckiego. W dalszej kolejności największą wartość projektów dofinansowywanych ze środków Unii Europejskiej było w województwie lubelskim (794 mln zł) i wielkopolskim (677 mln zł). Natomiast województwo podkarpackie było na 6. miejscu. Najmniej funduszy europejskich pozyskały organizacje trzeciego sektora z województwa lubuskiego i opolskiego – łączna wartość projektów realizowanych przez fundacje i stowarzyszenia z tych regionów wyniosła odpowiednio: 173 i 203 mln zł. W tych regionach jest najmniej zarejestrowanych organizacji pozarządowych [<http://www.mojapolis.pl>].

Tabela 3. Wartość projektów unijnych pozyskanych przez organizacje pozarządowe w 2014 r.

Województwo	Wartość projektów unijnych (zł)
mazowieckie	1 207 716 306
lubelskie	794 240 151
wielkopolskie	677 837 478
śląskie	605 661 975,3
małopolskie	561 354 051,3
podkarpackie	558 955 889,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie [www.mojapolis.pl].

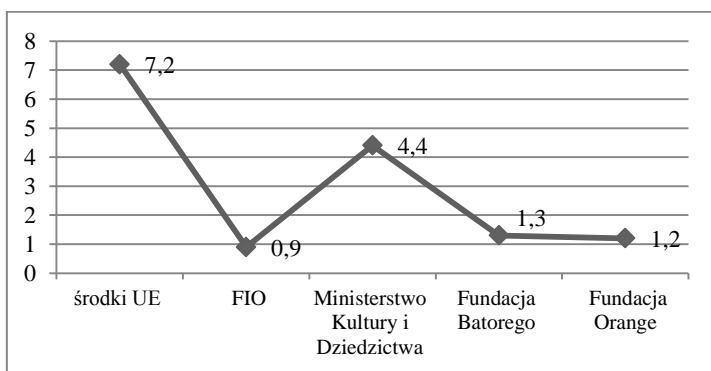
Według danych serwera www.mojapolis.pl prezentującego mapę dotacji funduszy unijnych analizie poddano dotacje otrzymane przez III sektor w ramach środków Unii Europejskiej (UE), programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO), środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa (MKiDN) oraz dotacji z prywatnych źródeł, tj. Fundacji Batorego i Fundacji Orange. Dane zostaną zaprezentowane dla województw, które pozyskały najwięcej środków oraz dla województwa podkarpackiego.

W latach 2008–2014 organizacjom trzeciego sektora w Polsce przekazano 8 mld zł dotacji z UE. Województwo mazowieckie otrzymało najwięcej ze środków UE, bo aż 24%. Natomiast województwo podkarpackie ze środków UE otrzymało 7,2% (4. miejsce w rankingu), za woj. wielkopolskim (8,4%) i lubelskim (7,3%).

Ze środków MKiDN w latach 2010–2013 sektor otrzymał 271 mln zł; 46% ze środków otrzymało województwo mazowieckie, małopolskie – 17,8%, 8,3% – dolnośląskie i 6,7% – wielkopolskie. Województwo podkarpackie otrzymało zaledwie 0,9%. Z FIO w tych samych latach najwięcej otrzymały mazowieckie – 20%, małopolskie – 12,3%, dolnośląskie – 9,4%, wielkopolskie – 8,8%, a woj. podkarpackie tylko 4,4%.

W przypadku dotacji z prywatnych źródeł, Fundacja Batorego w latach 1989–2014 przekazała 780 mln dotacji, z czego 63% otrzymało woj. mazowieckie i 7,8% małopolskie. Podkarpacie uzyskało zaledwie 1,3% środków. Fundacja Orange z kwoty 11 mln zł przekazała 66% woj. mazowieckiemu, a 1,2% podkarpaciemu.

Wartość dotacji pozyskanych przez województwo podkarpackie w ramach programów prezentuje rys. 3.

Rys. 3. Procent pozyskiwania funduszy unijnych przez województwo podkarpackie

Źródło: opracowanie własne.

Ze środków unijnych korzysta niewielka część organizacji pozarządowych. Badania Stowarzyszenia Klon/Jawor obrazują sytuację trzeciego sektora. Przychód 12% ze środków Unii Europejskiej wygenerowały organizacje w 2011 r. Beneficjentami funduszy strukturalnych było 11% organizacji, a 3% korzystało ze środków oferowanych w ramach programów Komisji Europejskiej. W 2007 roku z funduszy strukturalnych korzystało 7% organizacji, a w 2005 roku tylko 3%. W 2005 roku fundusze strukturalne stanowiły zaledwie 3% przychodów sektora, w 2007 roku – 9%, w 2009 roku – 6%, zaś w 2011 roku fundusze strukturalne i programy Komisji Europejskiej liczone łącznie – 12%. Udział środków unijnych wpływa na sytuację organizacji pozarządowych [*Organizacje pozarządowe zrealizowały 12,5 tys. projektów wartych ponad 10 mld zł...*, ([http](#))].

Warto zwrócić uwagę na tzw. NGO Sustainability Index. Projekt ten ma za zadanie ocenić rozwój i zdolności przetrwania sektora pozarządowego w 29 krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Eurazji. Ocena ta dokonywana jest w 7 wymiarach, a jeden z nich dotyczy opłacalności finansowej trzeciego sektora. Na jego podstawie opłacalność trzeciego sektora w 2014 r. w Polsce jest na średnim poziomie, gdyż w skali 7-stopniowej wyniosła ona 2,9 [*United States Agency for International Development, The 2014 CSO Sustainability Index for Central and Eastern Europe and Eurasia*, ([http](#))].

ZAKOŃCZENIE

Zmiany w kondycji finansowej trzeciego sektora związane są ze strukturą przychodów organizacji pozarządowych. Najczęstszym źródłem finansowym sektora są źródła publiczne wraz z prowadzoną odpłatną działalnością statutową oraz działalnością gospodarczą. Najmniej wpływów związanych jest ze składkami członkowskimi. W województwie podkarpackim również działalność gospodarcza dostarcza znacznych benefitów. Budżety samorządów terytorialnych wspierają działalność organizacji. Zaprezentowana struktura przychodów organizacji trzeciego sektora pozwala stwierdzić, że ich kondycja finansowa uległa rozwarstwieniu. Aplikowanie o fundusze europejskie również nie nasuwa optymistycznej wizji. Także i w tym zakresie pozyskiwanie funduszy unijnych jest na niskim poziomie. Jednak województwo podkarpackie uczestniczy w pozyskiwaniu środków unijnych na poziomie równym aplikacji krajowych organizacji występując w roli odbiorcy ostatecznego.

BIBLIOGRAFIA

- Dadel M., Gałązka A., 2014, *Dotacja od administracji publicznej*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa.
- Gumkowska M., Herbst J., 2007, *Dostęp organizacji pozarządowych do Funduszy Strukturalnych – stan obecny i perspektywy*, Stowarzyszenie na rzecz Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa.
- GUS, 2014, *Wstępne wyniki badania społecznej i ekonomicznej kondycji organizacji trzeciego sektora w 2012 r.*, Warszawa.
- GUS, 2014a, *Trzeci sektor w Polsce. Stowarzyszenia, fundacje, społeczne podmioty wyznaniowe, samorząd zawodowy i gospodarczy oraz organizacje pracodawców w 2012 r.*, Warszawa.
- Halamska M., 2008, *Wiejskie organizacje pozarządowe. Wprowadzenie* [w:] M. Halamska, *Wiejskie organizacje pozarządowe*, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk, Warszawa.
- Naumiuk A., 2007, *Uczestnictwo społeczne młodzieży: możliwości działań – opinie i podstawy*, „Akapit”, Toruń.
- Organizacje pozarządowe zrealizowały 12,5 tys. projektów wartych ponad 10 mld zł* <http://eurofundsnews.eu/wazne/organizacje-pozarządowe-zrealizowały-125-tys-projektów-wartych-ponad-10-mld-zł> (dostęp: 11 października 2015 r.).
- Przewłocka J., Adamiak P., Herbst J., 2013, *Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych – raport z badania 2012*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa.
- Przewłocka J., Adamiak P., Zając A., 2012, *Życie codzienne organizacji pozarządowych w Polsce*, Stowarzyszenie Klon/Jawor, Warszawa.
- Stowarzyszenie Klon/Jawor, *Kondycja 2012: pogorszyła się finansowa sytuacja organizacji*, <http://osektorze.ngo.pl/wiadomosc/845344.html> (dostęp: 11 października 2015 r.).
- Szymczak M. (red.), 1981, *Słownik języka polskiego*, t. III, PWN, Warszawa.

- United States Agency for International Development, The 2014 CSO Sustainability Index for Central and Eastern Europe and Eurasia, <https://www.usaid.gov/sites/default/files/documents/1863/CSOSI-Report-FINAL-7-2-15.pdf> (dostęp: 11 października 2015 r.).
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz.U. z 2003 r., nr 96, poz. 873).
- Zaluska M, Boczoń J., 1996, *Organizacje pozarządowe w społeczeństwie obywatelskim*, Interat, Warszawa.
- Zietlow J., 2010, *Nonprofit FINANCIAL objectives and financial responses to a tough economy*, Journal of Corporate Treasury Management, Vol. 3, No. 3, May, Henry Steward Publications.

Streszczenie

Realizacja zadań administracji publicznej przy współpracy z trzecim sektorem powinna realizować zapotrzebowanie społeczne na konkretny rodzaj usług. Jednak w obecnej gospodarce również organizacje pozarządowe jak przedsiębiorstwo do funkcjonowania i realizowania własnej misji potrzebują zasobów finansowych. Najłatwiejsze środki pozyskiwane są od własnych członków, lecz nie wystarczają na realizację celów statutowych. Innym rozwiązaniem bywają dotacje publiczne, jak i prywatne oraz pozyskiwanie środków unijnych. Celem artykułu jest prezentacja struktury finansowej trzeciego sektora w oparciu o dostępne raporty Stowarzyszenia Klon/Jawor, mojanolis, jak i danych Urzędu Statystycznego w Krakowie. Analizę rozpoczynają dane o strukturze przychodów trzeciego sektora w latach 2005, 2010 i 2012. Analiza przychodów organizacji pozarządowych w Polsce pokaże ich wewnętrzne rozwarstwienie. Najwięcej organizacji należy do najbardziej potrzebujących o przychodach nieprzekraczających 1 tys. zł. Dane odnoszą się także do województwa podkarpackiego zlokalizowanego w południowo-wschodniej części Polski. W perspektywie finansowania na lata 2007–2013 kraje Unii Europejskiej stworzyły możliwość wykorzystania programów i funduszy dla organizacji pozarządowych. Możliwość aplikowania o dodatkowe środki z funduszu europejskiego miała wspomóc działalność organizacji. Jednak podmiotów, które pozyskują środki unijne jest niewiele, co przekłada się na niską stabilność finansową sektora. Czy środki dostępne w nowej perspektywie finansowania na lata 2015–2020 przełożą się na opłacalność finansową organizacji pozarządowych pokażą już kolejne raporty.

Słowa kluczowe: trzeci sektor, organizacje pozarządowe, struktura finansowa, fundusze unijne

The Financial Structure of NGOs in Poland – The Example of the Podkarpackie Province

Summary

The implementation of the tasks of the public administration, in cooperation with the third sector should consider achieving societal demands for a specific type of service. However, in the current economy, non-governmental organisations as well as for the operation of the company and implement their own mission needs financial resources. The easiest measures are collected from its own members, but are not sufficient for the implementation of statutory objectives. Another option may be public and private grants and fundraising. The aim of the article is to present the financial structures of the third sector on the basis of the reports of the Stowarzyszenie Klon/Jawor, mojanolis, and the data from the Statistical Office in Krakow. Analysis of the start data of the structure

of revenues of the third sector in the years 2005, 2010 and 2012. Analysis of the income of non-governmental organisations in Poland will show their inner stratification. Many organizations belong to the poorest of the income not exceeding one thousand dollars. The data will also be of the Podkarpackie Province located in the South-Eastern part of Polish. In view of the funding for the period 2007-2013, the EU countries have created the possibility of the use of the programs and funds for non-governmental organisations. The opportunity to apply for additional resources from the European Fund was to support the activities of the organization. However, entities that acquire EU funds is a little low, which translates to the financial stability of the sector. Whether the resources available in a new perspective for the years 2015-2020 will translate into the financial viability of non-governmental organisations already show the following reports.

Keywords: the third sector, non-governmental organisations, financial structure, EU funds

JEL: Z13